

Cybergull: Hva er Bitcoin?

I et stort fabrikklokale langt inne i de kinesiske skoger summer og tikker det. Stabet oppå hverandre i rader står digre datamaskiner og blinker. De graver etter gull. Digitalt gull, eller Bitcoins, som det egentlig heter.

AV VERA MICAELSEN | PUBLISERT 13. SEP. 2017 | OPPDATERT 24. JAN. 2020

Stabel av Bitcoins i gull

Bitcoins er en digital verdi man kan bruke i stedet for penger. Foto: Shutterstock

Hvert år trykker Norges Bank opp sedler og mynter. De fleste bruker likevel bankkortet sitt mest. Da ser vi aldri penger. Pengene er bare tall som flytter seg fra en bankkonto til en annen. Disse pengene er digitale verdier. Det betyr at tall som fins i banken din, har en verdi, og den verdien kan flyttes digitalt fra deg til en annen.

Bitcoin

Bitcoins er en digital verdi man kan bruke i stedet for penger. Noen steder kan man kjøpe ting over disk med Bitcoins men de fleste som bruker Bitcoins, kjøper ting over internett.

Vokser i verdi

I 2009 fant en hemmelig person på Bitcoin. Personen kaller seg Satoshi Nakamoto, og han har utviklet systemet som lager Bitcoin. Ingen vet hvem Satoshi er, og nå er det mange år siden Satoshi har gitt lyd fra seg. Men Bitcoin lever fortsatt og vokser i verdi.

Da Satoshi lagde Bitcoin, hadde det ingen verdi. Men med en gang noen ville bytte en vare mot Bitcoin, fikk Bitcoin verdi. Jo flere som bruker Bitcoin som byttemiddel, jo større verdi får Bitcoin. I begynnelsen kunne man betale 140 Bitcoins et par sokker. Når dette skrives, er 140 Bitcoins verdt 1,7 millioner norske kroner!

Bitcoins som spruter ut av en mobiltelefon

En Bitcoin er en lang rekke med tall som kommer fra en matematisk formel. Foto: Shutterstock

Lang rekke tall

En Bitcoin er en lang rekke med tall. Rekken kommer fra en matematisk formel. Formelen er lagd sånn at når en Bitcoin blir "født", så må den godkjennes av alle de andre Bitcoin-rekkene. Hvis de andre Bitcoin-rekkene godkjenner den nye rekken, så er det en ekte Bitcoin. Men hvis bare én av de andre ikke godkjenner den, så er den falsk.

Leter etter Bitcoins

Rundt i verden leter store datamaskiner etter Bitcoins. I Kina fins det egne firmaer som bare "graver" etter Bitcoins. Maskinene jobber med tallrekker, de leter og prøver igjen og igjen, til de finner en ekte Bitcoin-rekke. Det fins en begrenset mengde Bitcoins, og enda er ikke alle "gravd" fram. Det er stadig flere som leter.

Satoshi ville at Bitcoin skulle øke i verdi, og for å få det til må det være umulig å finne alle med en gang. Derfor er det inn en brems i programmet som gjør at det ikke går an å finne alle med en gang. Først i år 2147 skal alle være funnet. Bremsen virker sånn at jo flere som leter, desto vanskeligere blir det å finne Bitcoinene.

Framtidens gull?

I motsetning til andre penger er det ikke noe land eller system som eier Bitcoin, det er sitt eget system. Om Bitcoin blir framtidens betalingsmiddel, er det ingen som vet. Noen tror det er framtidens gull, andre tror det vil forsvinne og erstattes av andre digitale verdier. Den som lever, får se.

SAMFUNNSFAG ØKONOMI TEKNOLOGI

Meldinger ved utskriftstidspunkt 12. mars 2025, kl. 02.26 CET

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.